

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τί χαρά γιά μᾶς τοὺς Ἑλληνες τοῦ Ἐξωτερικοῦ, νὰ ἴδουμε τέτοιες λαμπρὲς ἐπιτυχίες ! Τί ἱκανοποίηση γιά τὶς ἐλπίδες μας, ποὺ τόσα χρόνια θρέφαμε μέσα μας κρυφά, ἀπὸ φόβο μὴ μᾶς γελούνε οἱ ξένοι, μὲ τὶς λεγόμενες φαντασιοπληξίες μας, οἱ ἴδιοι ξένοι ποὺ τώρα ἐπαινοῦν τὸ στρατὸ καὶ τὸ στόλο μας καὶ τὴ διπλωματία μας κ' ἐρχονται νὰ μᾶς κολακέψουν καὶ νὰ μᾶς ὑποσχεθοῦνε τὴν ἡγεμονία στὸν Αἰγαῖο, τὴν προεδρία στὴν Ὁρθοδοξία, τὴν κυριαρχία στὸ Αἰγαῖο, στὴν Πόλη καὶ στὴ Μικρασία. Τί ἱκανοποίηση γιά τὶς ἀπαγοήτεψες καὶ τὶς πίκρες, ποὺ τραβοῦσαμε κάθε τόσο.

Ἡ θέση μας τώρα ἐντελῶς ἄλλαξε. Ἀπὸ κρατίδιο τρίτης ἢ τέταρτης τάξης, γενήκαμε Κράτος δεύτερης τάξης, ποὺ τὰ μεγάλα Κράτη γυροῦν γύρω τῇ φιλία μας, γιά τὴν ἔκτασή μας καὶ γιά τὴ γεωγραφικὴ μας θέση. Αὐτὸ εἶναι τὸ σημαντικὸ κέρδος τοῦ δευτέρου πολέμου, ὅτι ἀντὶς νὰ πάρουμε «Τσαρική Χάρτι» τὴ Θεσσαλονίκη, ἴσα μὲ τὸ Καράμπουρνου καὶ τὸ Γενι-Κουλέ, γιά νὰ μὴ προσβληθῇ ἡ Πανολαδιστικὴ Ἰδέα, πήραμε 3/4 ἀπὸ τὰ βόρεια παράλια τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀσφαλίσαιμε τὸ μέλλον τοῦ ὑπολοίπου 1/4. Ἔτσι ἀντὶς νὰ εἶμαστε μιὰ ἀρχαιολογικὴ Ἑλβετία, κρεμασμένοι σὰ σταφύλια ἀπὸ τὸ Πανολαδιστικὸ Μπαλκάνι, ἐτοιμαστήκαμε νὰ κάμουμε τὸ Αἰγαῖο «Ἑλληνικὴ Αἴμνη».

Ἡ τέτοια «γεωγραφικὴ» ἀλλαγὴ, ἔφερε καὶ μι' ἀλλαγὴ στὶς σχέσεις μας μὲ τὶς Μεγάλες Δυνάμεις. Προτῆτερα εἶμαστε τὸ παράρτημα τῆς Τριπλῆς Συνεννόησης. Ἀπὸ τὴν Τριπλῇ, λογάριζε τὸ πολὺ πολὺ ἡ Ἰταλία πῶς μὲ δυὸ τρία λογάκια γλυκὰ θὰ μᾶς κάμῃ δικούς της. Τώρα Γαλλία καὶ Γερμανία μᾶς χαϊδεύουν, καὶ ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ρωσία κοιτάζουν τὸ πλάτεμά μας μὲ κάποια ἀνησυχία, ἐνῶ ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἀγγλία σκέφτονται ἀκόμα νὰ ξαγοράσουν τὴ φιλία μας μὲ θυσία τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Κύπρου.

Ποιοὶ θὰ εἶναι τώρα οἱ γείτονές μας. Δυσκὶν δὲν ξέρουμε ἀκόμα ἀν θὰ εἶναι Ἀρβανίτες ἢ ἀλβανῶτες δμογενεῖς μας, ἀφοῦ στὴ Λόντρα λύθηκε τὸ ζήτημα χωρὶς νὰ λυθῇ. Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ βρεθῇ σὲ τρεῖς μῆνες μιὰ γραμμὴ ἐθνογραφικὴ ἀπὸ τὸ Στόλο ἴσα μὲ τὴν Κοριτσά, ποὺ νὰ μὴ δίνη πιθαμὴ γιὰ τοῦ στὴν Ἑλλάδα; Δίχως νὰ εἶμαι προφήτης λέω, ἀπὸ τώρα, πῶς στὶς 30 τοῦ Νοέμβριου ἢ ἀξιοσέβαστη Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ, ποὺ ἐξὸν ἀπὸ ἀντιπρόσωπους Ἰταλίας καὶ Αὐστρίας θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλα μέλη, θὰ κηρύξῃ πῶς ἡ γραμμὴ ἢ πρέπει νὰ εἶναι Ἐθνολογικὴ

καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Γραμαλά ἢ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Στόλο καὶ τότε δὲ θὰ εἶναι Ἐθνολογικὴ. Καὶ τότε ; Ἴσως ἡ Διάσκεψη θὰ ἔχῃ βαρεθῇ τὰ ρέθρα τοῦ «Corriere della sera» καὶ τῆς «Tribuna», ποὺ λένε ὅτι βόρεια ἀπὸ τὸν Καλαμὰ σὲ 10 κατοίκους ἔνας μόνο μιλάει Ἑλληνικά, καὶ πῶς στὴν Κέρκυρα ἡ Ἰταλοφοβία ἔφτασε σὲ τέτοιο σημεῖο ὥστε οἱ Κερκυραῖοι λένε «Καλησπέρα» ἀντὶ «Buonasera», καὶ θὰ ἀποφασίσῃ πῶς οἱ Ἑλληνες νὰ καθίσουν ἐποὺ βρίσκονται καὶ ἂς μὴ μᾶς σκοτίζουν πιά μὲ τοὺς 10 ἀναρράδηντους Ἀρβανίτες, ποὺ δὲν ξέρουν Ἑλληνικά, μὰ οὔτε καὶ Ἀρβανίτικα νὰ γράψουν. Ἀλλοῦς θὰ σταλθῇ δευτέρη ἢ τρίτη Ἐπιτροπὴ, ποὺ θὰ ψάξουν γιά νὰ βροῦνε τὸν ἀπαιτούμενο ἀριθμὸ ἀπὸ «Ἀρβανόφωνους Ρουμανίζοντες Ἰταλόφιλους Κουτσοβλάχους !»

Στὰ βόρεια θὰ ἔχουμε γείτονες τοὺς Σέρβους (:) Μοναστηριώτες (ἀπελπισία μπορεῖ νὰ πιάσῃ κανέναν σὰ σκέφτεται τὸ Μοναστήρι, μὲ τὸ συμπάθειο Κύριε Σύμμαχε). Στὸ Μοναστήρι, ὅτι δὲν εἶναι σίδηρο, εἶν' Ἑλληνικό. Τὰ σπίτια, οἱ Ἐκκλησιές, τὰ σκολειά, τὰ Νοσοκομεῖα εἶναι Ἑλληνικά. Ξέρω πῶς ἔχουνε σκολειά κ' οἱ Βούργαροι κ' οἱ Ρουμάνοι, ἀλλὰ τέτοια ἔχουμε καὶ μεῖς στὴ Νέα Γιόρκη, καὶ μάλιστα αὐτὸ τὸ πληρώσανε οἱ Ἀμερικανοὶ Ἑλληνες, καὶ ἔχῃ τὰ κρυφὰ χρήματα τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Μιὰ παρηγοριά πρέπει νάχουμε. Πῶς τὸ Μοναστήρι στὴν Τουρκία εἶτανε τὸ κέντρο τῶν Βιλαετιῶν Μοναστηρίου, Κοσσυφοπεδίου καὶ Γιαννίνων, ἐνῶ τώρα θὰ γίνῃ συνοριακὴ πόλη καὶ θὰ χάσῃ τὰ 3/4 τῆς ἀξίας του τὸ μισὸ τῶν κατοίκων του. Γιά τοῦτο, ἀφοῦ μῆτε θέλουμε, μῆτε μπορούμε νὰ ἔχουμε τὰ 3 βιλαέτια, καλύτερα οἱ ἄλλοι νὰ ἔχουνε μιὰ πόλη πισωδρομικὴ, παρὰ μεῖς νὰ ἔχουμε τοὺς Σέρβους στὸ Κιλίκι, τρεῖς ὥρες ἀπὸ τὴ Σαλονίκη, ἢ νὰ τοὺς δώσουμε τὴν περίφημη τὴ λουρίδα, γιά νὰ φτάσουν στὸ Αἰγαῖο, καὶ νάχουμε ἕνα σωρὸ σκοτοῦρες μὲ αὐτὴ. Καλύτερα νὰ τοὺς ἀφίσουμε στὸ Μοναστήρι, καὶ ὅσοι δικοὶ μας μπορούν θὰ πᾶνε στὴ Φλώρινα νὰ καθήσουν, ποὺ σὲ λίγο θὰ γίνῃ τετραπλάσια, ὡς Κέντρο τῶν Σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης, Γιαννίνων.

Κ' ἔτσι φτάνουμε στὸ Βορειο—Ἀνατολικὸ μας γείτονα. Ἐδῶ κάθε σκέψη, μᾶς διώχνει μιὰ εἰκόνα λυπηρὴ. Τὸ Μελένικο. Θὰ μείνῃ στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ σὰν ἄλλη Πάργα καὶ Χιό, Ἀχλαλο καὶ Σέρρες. Ὅσο θὰ ὑπάρχουν Ἑλληνες, ἢ Πάργα θὰ τοὺς συμβολίζῃ τὴν ἐποχὴ, ποὺ ἡ Εὐρώπη προτιμοῦσε νὰ βοηθήσῃ τὸν Τούρκο, παρὰ ν' ἀφίσῃ τοὺς Ρωμιούς νὰ λευτερωθοῦνε, ἢ Χιὸ τὸ χάλασμό της, γιά ν' ἀγορασθῇ ἢ λευτεριά μας μὲ τὸ αἷμα

χιλιάδων θυμάτων, ή 'Αχίαλο θά σημαίνη τὸν ἐκ-
βουλγαρισμὸ τῆς 'Αν. Ρωμυλίας, οἱ Σέρρες, τὸ βύ-
θισμα τοῦ Βουλγαρικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὸ Μελένικο,
τὸ φοβερὸ πανικὸ ἔκλεινῶν ποῦ βάσταξαν τὸν Τοῦρ-
κο καὶ ποῦ μόλις δοκίμασαν λίγων μηνῶν Βουλγα-
ρικὴ κυριαρχία, φεύγανε γιὰ νὰ ποφύγουν τὸν 'Ε-
λευτερωτὴ ἀπ' τῇ Σόφια. Βέβαια γιὰ τὸν 'Ελληνι-
σμὸ καλὸ θὰ εἶταν, ἀν μένανε οἱ χιλιάδες 'Ελληνες
στὸ Μελένικο, στὴν Ξάνθη, στὴν Γκιουμουλτζίνα, στὸ
Δεδεαγάτσι, καλύτερο ἂν εἶχαν ἐνωθῇ μετὰ τὴν 'Ελ-
λάδα. Ξέρουμε ὅμως πῶς τὸ πρῶτο δὲν μπορούσε νὰ
τὸ ἀπαιτήσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς μας καὶ τὸ
δεύτερο, θὰ ἰσοδυναμοῦσε σ' ἐπανάληψιν τοῦ πολέ-
μου, σὲ στιγμὴ ποῦ οἱ Σύμμαχοι εἶχαν ἱκανοποιηθῇ
καὶ θὰ μᾶς ἀφίνανε μόνους μετὰ τοὺς Βουλγάρους νὰ
πικαστοῦμε. Μερικοὶ θὰ ποῦνε : « Ἐπρέπε νὰ ἐπιμεί-
νουμε στὸ ζήτημα τῶν ἀσφαλειῶν γιὰ τοὺς 'Ελλη-
νες τῆς Βουλγαρίας, κι ὅς χάναμε καὶ μιὰ πόλιν
παραπάνου ». Ὅμως τί θὰ πῇ ἀσφάλειες ; Τέτοιες
ὑπόσχεσεις ἔδωσαν οἱ Βούλγαροι, σὰ μπῆκαν στὴς Σα-
ράντα 'Εκκλησιᾶς καὶ στὴν 'Αδριανούπολιν. Ἡ προ-
τιμοῦσαν νὰ τοὺς δώσουν βεβαίωση οἱ Μεγάλες Δυ-
νάμεις, σὰν τὴ βεβαίωση γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς Σά-
μης, πῶς δὲ θὰ πατήσῃ Τουρκικὸς στρατός ; Ἡ χρη-
ματικὴ ἀποζημίωση σὰν τὸ δασμὸ τῆς 'Αν. Ρωμυ-
λίας, ποῦ δὲν πλερώθηκε ποτέ ; Ἡ μόνη ἀσφά-
λεια εἶναι, ἅμα ἔχῃς στόλο ποῦ μπορεῖ νὰ μπο-
μπαρδίσῃ τὸ Δεδεαγάτσι καὶ στρατὸ ποῦ μπορεῖ νὰ
ξαναπάῃ στὴ Τζουμαγιά, σὰν τὸ καλέσει ἡ ἀνάγκη.
Τώρα ἀλλάξανε οἱ καιροί, δὲν εἴμαστε τόσο μα-
κρὰ, σὰ στὸ 1906, ποῦ δὲν εἴχαμε κανένα μέσο
γιὰ νὰ πᾶμε νὰ βοηθήσουμε τ' ἀδέρφια μας στὸν
Πύργον καὶ στὴν 'Αχίαλο.

Μετὰ τὸν ἄλλο γείτονά μας, τὸν 'Ανατολίτικο, θὰ
τὰ πᾶμε καλὰ, τώρα ποῦ ἔμαθε πῶς δὲν εἴμαστε τὸ
κράτιδι τοῦ 1897, καὶ πῶς ὁ στόλος μας κάτι περ-
σότερο ἀξίζει ἀπὸ τὴν ἁρμάδα του. Πρέπει ὁ ἴδιος
νὰ νοιώσῃ πῶς δὲν περνᾶνε οἱ μεγαλομανίες τοῦ
παλιοῦ καιροῦ, κ' ἔτσι ἐμεῖς θὰ προτιμήσουμε νὰ
καταχτήσουμε οἰκονομικὰ καὶ ἀδερφικὰ τὴν Τοῦρ-
κικὴ 'Ανατολή, παρὰ νὰ ριψοκιντυνέσουμε τὴ θέ-
σιν μας στὸ Αἰγαῖο, γιὰ ἓνα τίτλον κυριαρχίας στὴ
Θράκη. Ἄς ἔχουμε ἐλπίδες, πῶς τὸ κατάλαβαν οἱ
Τοῦρκοι, πῶς τὸ καλύτερο εἶναι νὰ ἐχτελέσουνε τὴ
συνθήκην τῆς Λωζάννας, φρονάζοντας πίσω τὰ στρα-
τέματά τους ἀπὸ τὴν Κρηναϊκή, κι ἀναγκάζοντας
ἔτσι τὴν Ἰταλία νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ Ρόδο. Κ' ἔτσι ἅμα
ἀφίσουν ἔπειτα τὰ Δωδεκάνησα στὴν Ἑλλάδα, δι-
χως καμιά ἀντίσταση, ἀποφεύγουν μετὰ τὸν πραχτικώ-
τερο καὶ καλῆτερο τρόπο νὰ δώσουν εὐκαιρίαν στὴν
Τριπλὴ Συνεννόησιν νὰ μοιράσῃ τὴν 'Αρμενίαν, Συ-

ρία κι 'Αραβίαν, καὶ νὰ δώσῃ ἀφορμὴν στὴν Τριπλὴ
Συμμαχίαν, νὰ ζητήσῃ ρέστα. Ἄλλως, ποιὸς ξέρει,
πότε οἱ φρατέλλοι θὰ κρίνουν, πῶς ἦρθε ἡ ὥρα, ν'
ἀφήσουνε τὰ νησιά, ποῦ τοὺς καλοκρέσσουνε ὅσο περ-
σότερο κάθονται καὶ πέρα.

Γιὰ τοὺς νέους ξενόφωνους πληθυσμοὺς ποῦ ἀ-
ποχτήσαμε, ἔχω δυὸ λόγια, ποῦ μοῦ ἔδωκε ἡ πείρα
βλέποντας τοὺς Γάλλους στὴν 'Αλσατία, τοὺς Δα-
νοὺς στὸ Σλέσβικ, τοὺς Ἰταλοὺς στὴν Τεργέστη καὶ
στὸ Τρέντο. Ἡ εὐχὴ μου εἶναι, ν' ἀποφεύγομε νὰ
δημιουργοῦμε ἐθνομάρτυρες. Ἄς φωνάξουνε καὶ τρεῖς
Βουργαρόφωνοι στὰ Βοδενά « Ζήτω ἡ Βουλγαρία »,
ὅς γίνῃ καὶ συλλαλητήριον ἀπὸ Ἀρβανιτόφωνους καὶ
Ρουμανίζοντες στὸ Ἀργυρόκαστρο. Δὲ χάθηκε μ'
αὐτὰ ἡ Ἑλλάδα. Γιατί τὸ ἐναντίον, θὰ δώσῃ ἀφορ-
μὴ νὰ μαζέψουν ὅλα τ' ἀνήσυχια στοιχεῖα καὶ νὰ
δώσουν πρόφασιν ἔτσι στοὺς γείτονές μας γιὰ νὰ ρι-
χτοῦνε στοὺς δικούς μας στὴν Ἀθλῶνα καὶ στὴ Θρα-
κωμυλλία.

Βιέννη, 11.8.913

Π. ΓΙΑΝΝΗΑΙΑΣ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ

Ἀστράψε καὶ βρόντησε πάλι τὸ περασμένο Σάβ-
βατο (12 τοῦ Ὀχτώβρη) ὁ ἄλλοτε σπουδαῖος πολι-
τευτὴς καὶ τώρα μεγάλος καὶ τρανὸς κριτικὸς στὸ
θέατρο, στὴ φιλολογία, στὴν τέχνη, κύριος Κου-
λουμπάκης.

Ἰστέον ἀπὸ τὴν ἀποφυλάκιση τοῦ κ. Μητσέα,
ποῦ μετὰ τὴν ἀφιλοκέρδεια εἶχε πάρει τὸ μέρος του,
καθὼς ἀπόδειξε ὁ ἴδιος ὁ παθὸς κ. Μητσέας, μὴν ἔ-
χοντας ἄλλη δικηγορικὴ δουλιὰ, τῆριξε στὴ φιλολο-
γίαν καὶ στὸ θέατρο, προσπαθώντας νὰ δείξῃ γιὰ τὸ
συφέρο τῆς πατρίδας πάντα, ποῖον δρόμον πρέπει νὰ
πάρουν συγγραφεῖς, μεταφρασταί, ἡθοιοί.

Ἀφίνουμε στὴν μπάντα μετὰ πόσον ἀδιάντροπὴ ξε-
τσιπωσιὰ ἀνακατῶναι πρόσωπα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ
κ' ἐρχόμαστε στὸ περὶ « πατρίς » καὶ δὲ συμμαζεῦε-
ται ζήτημα.

Καὶ γράφει ὁ ἐρίφης : « Ὁ μαλλιαρισμὸς εἶναι
ἀίρεσις κατὰ τῆς πατρίδος, κατὰ τῆς θρησκείας,
κατὰ τῆς οἰκογενείας ». « οἱ μαλλιαροὶ ἐκφοβίζουσι
τοὺς ἀφροσιμένους εἰς τὴν πατρίδα ὑβρίζοντες αὐ-
τοὺς πατριδοκαπήλους ». Ὅποιος διαβάσει αὐτά, σί-
γουρά θὰ νομίσῃ πῶς τὰ ξεφωνίζει κάποιος μεγάλ-
ος Δαλαϊλάμας τοῦ πατριωτισμοῦ. Ἀκούστε λοιπὸν
πῶς μᾶς ἔδειξε τὸν πατριωτισμὸν του στοὺς δυὸ τε-
λευταίους πολέμους αὐτὸς ὁ ἀναμμένος Βεζούθιος
τοῦ πατριωτισμοῦ.